

Sisäministeriö

Viite
SMDno-2019-2239

Asia
Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle arpajaislain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta; ulkoministeriön lausunto

Sisäministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle arpajaislain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta. Ulkoministeriö toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Luonnoksessa hallituksen esitykseksi on selostettu Euroopan unionin tuomioistuimen keskeistä oikeuskäytäntöä erityisesti rahapelien, mutta myös tietosuojan osalta, kuten myös Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytäntöä yksityiselämän suojan, sananvapauden ja omaisuuden suojan osalta.

Ulkoministeriö viittaa hallituksen esityksen laatimisohjeeseen (HELO), jonka mukaan hallituksen esityksen jaksossa ”2 Nykytila ja sen arviointi” on tehtävä selkoa myös EU-oikeuden ja Suomea sitovien kansainvälisten velvoitteiden vaikutuksista nykytilaan. Tarvittaessa on selostettava EU:n tuomioistuimen sekä Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen ja muiden kansainvälisten tuomioistuinten käytäntö nykytilan kannalta. Ulkoministeriö ehdottaa, että käsillä olevan esitysluonnoksen jaksoa ”Nykytila ja sen arviointi” täydennetään siten, että siihen lisätään kappale koskien Suomen kansainvälisiä ihmisoikeusvelvoitteita, vaikka niitä käsitellään osin myös myöhemmissä jaksoissa.

Keskeisiä Suomea velvoittavia kansainvälisiä ihmisoikeussopimuksia nyt kyseessä olevan esitysluonnoksen kannalta voidaan arvioida olevan erityisesti yleissopimus ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi (Euroopan ihmisoikeussopimus; SopS 18 ja 19/1990; sellaisena kuin se on myöhemmin muutettuna SopS 71 ja 72/1994, SopS 85 ja 86/1998, SopS 8 ja 9/2005, SopS 6 ja 7/2005 sekä SopS 50 ja 51/2010) sekä YK:n kansallisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskeva kansainvälinen yleissopimus (SopS 7 ja 8/1976). Myös YK:n ihmisoikeuksien yleismaailmallinen julistus voidaan mainita tässä yhteydessä. Sopimuksia tulee selostaa myös esitysluonnoksen kohdissa 11.1. ja 11.3.

Luonnoksen perusteluosiossa esityksen suhteesta perustuslakiin ja säätämisenjärjestykseen (11) viitataan Euroopan ihmisoikeussopimuksen 8 artiklaan, jossa on määrätty yksityiselämän suojasta ja 10 artiklaan, jossa on

määrätty sananvapaudesta. Ulkoministeriö ehdottaa, että yksityiselämän suojaa (11.1) ja sananvapauden suojaa (11.3) koskevia kohtia täydennetään siten, että niihin lisätään maininta YK:n kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 17 ja 19 artikloista.

Kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan yleissopimuksen täytäntöönpanoa valvova ihmisoikeuskomitea on vuonna 2011 hyväksynyt sanan- ja ilmaisunvapautta koskevan yleiskommentin nro 34 (CCPR/C/GC/34), joka voidaan myös huomioida esityksessä.

Lopuksi ulkoministeriö kiinnittää huomiota esitysluonnoksen sivulla 111 olevaan lyöntivirheeseen ”ehdotettuihin säännöksiin ei sisälly itsehallintolain säännöksistä johtuvia esiteitä lakiehdotuksen käsittelylle eduskunnassa tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä”.

Oikeuspäällikkö

Kaija Suvanto

Lainsäädäntöneuvos

Päivi Rotola-Pukkila

Liitteet

-

Erillinen sivu elektronisen version käsittelyyn:

Oikeuspalvelu

OIK-40 Päivi Rotola-Pukkila

Asiasanat IHMISOIKEUSSOPIMUKSET, LAINSÄÄDÄNTÖ

Hoitaa OIK-40

Hoitaa UE

Koordinoi

Tiedoksi

AVS-PAL; AVS-POL; KEO-20; OIK-01; OIK-02; OIK-20; POL-40; STU-00; UKKMI-00; UMI-00;
VSI-00
ENE; GEN; WIE; YKE

Laatija jakanut lainsaadantoyksikko_poliisiosasto@intermin.fi